

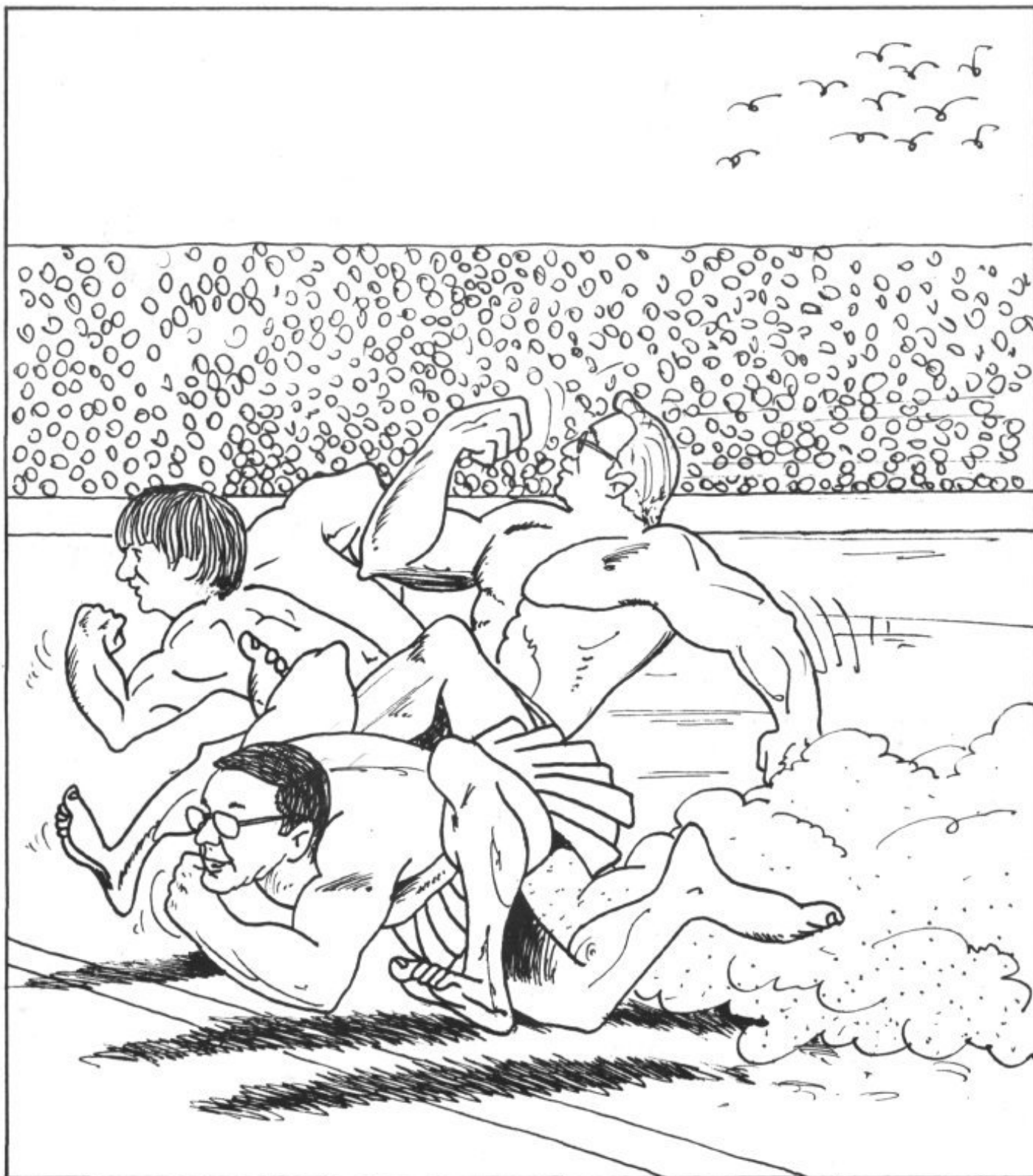
FLOR DE CARD

SANT LLORENÇ DES CARDASSAR

MARÇ DE 1987

Nº 126

LA PRIMAVERA

"Durant nits interminables, abans de que l'home escrigués cap llibre, generacions i generacions de salvatges s'asseien a contemplar l'ordenada processó de les estacions i les estrelles, i no es torbaren gaire a donar-les nom.

Els naixements dels genis, els criminals, els pertorbats... es poden agrupar per estacions. Per exemple, les persones nascudes en març solen sobreviure a les nascudes a l'estiu i els genis neixen més freqüentment a la primavera.

Està comprovat que l'atmosfera de la terra conté un corrent elèctric compost per ions negatius ascendents i ions positius descendents. Aquest camp varia amb les estacions i pot esser que influeixi damunt el nostre metabolisme" (*)

La veritat és que no fa gaires dies que va entrar la primavera i l'altre vespre, en el Consell de Redacció, semblava que també ho era, primavera, segons es desprèn de la gran quantitat de temes que es remolcaren aquella nit sense arribar a cap principi d'acord amb el tema a tractar. Ja ho diu bé aquella cançó: "Cada loco amb el seu tema".

Per fer-vos un resum del caramull de qüestions que ens rondaren el cap aquella vetlada, anam a citar-ne algunes:

* Flor de Card comença una col·lecció de llibres amb el títol de "Es Pou Vell", el primer de la qual serà "Sant Llorenç, ahir", de Guillem Pont.

* Els polítics locals sempre critiquen la poca pluralitat que té la revista, però aquest mes publica un article del CDS, un d'AP, un del PSM i un d'UM.

* És de rabiosa actualitat el problema de les drogues, segons consta aquests dies en els mitjans de comunicació. Esmentar la incidència que aquest problema té en el poble.

* Un toc d'alerta sobre la poca atenció que reben els joves. Si es fan actes i es donen subvencions a la Tercera Edat, ¿perquè es deixen tirats els joves per part de l'Ajuntament?

Com veis, tot un embolic. Serà cosa de la primavera. Aquesta hipòtesi és una sospita... una sospita intel·ligent, tal vegada, després d'analitzar els diversos temes. Però al cap i a la fi, una sospita.

(*) Cita agafada de "The Encyclopedia of Ancient and Forbidden Knowledge".

Flor de Card

Bolletí-revista del Card, Centre Cultural de Sant Llorenç des Cardassar.

Adreça: carrer de Sant Llorenç, 36

Telèfon: 569119

Número 126

Març de 1987

Dipòsit legal: 765-1973

Edita: Centre Cultural Card

Imprimeix: Apóstol y Civilizador (Petra)

Director: Josep Cortès i Servera

Consell de Redacció: Felip Forteza

Guillem Pont

Guillem Quina

Antònia Servera

Guillem Soler

Miquel Sureda

COL·LABOREN

		Portada
Josep Cortès	L'esprint	
	Política	4
	L'escola	5
	Darrers dies	8
	Batec	12
	Espipellades	17
	Concert	19
Antoni Sansó	Carta a Ignasi	3
	Quin poble volem	11
Guillem Pont	Es Pou Vell	4
	Campaments	6
	Sant Llorenç, ahir	24
Onofre Jaume	Història	10
	CDS	11
Maria Galmés	Participació	11
	Demografia	13
	Si lleu...	22
Xesc Umbert	Comptabilitat	
	El temps	13
Jaume Galmés	Zona costera	14
	Remembrança	15
	Esports	23
UM	Comunicat	15
	A l'ombra...	16
Gabriel Cañellas	A l'ombra...	16
Biel Massot	Nuredduna	18
Toni Cabrer	Ses Sitges	18
Consell Escolar	Matrícules	18
J.M.Cerezo	Objectors	20
Llorenç Artigues	El còmic	21
Andreu Amer	Tresoreria	
Bel Nicolau	Distribució	

CARTA OBERTA A IGNASI HUMBERT

Ignasi,

A un "7SETMANARI" del mes passat vaig veure que m'enviaves una carta oberta per parlar, bàsicament, del tema de les platges, però que també aprofitaves per tocar altres aspectes de la meva actuació política. M'hauràs de perdonar, abans de començar, que no et tracti de vostè, com fas tu, que t'escrigui en mallorquí en lloc d'en foraster, com també fas tu, i que aprofiti les pàgines de "FLOR DE CARD" i no les de la publicació manacorina, però en el nostre poble, Ignasi, també tenim una revista, la gent que es coneix es tracta de tu i xerra en mallorquí.

Obviament no et contestaré a lo de que altretemps admirava la dreta, a lo de la plaça de titerero que m'ofereixes per fer-te companyia o a lo de Herri Batasuna. El poble de Sant Llorenç té actualment mals de cap massa grossos com per haver de distreure l'atenció de la gent amb aquestes bajanades, però sí ho faré en lo de la concessió de les platges i lo del programa de normalització lingüística.

Quant al tema de les platges assegures que jo només dic que no, però no oferesc alternatives, que manipul descaradament la informació i que t'acús de treballar per en Moll. Acabes implorant patèticament a veure si has de demanar llimosna per poder viure.

És evident, Ignasi, que has perdut el sentit del ridícul. Jo no "t'acús" de treballar per en Moll ni pretenc que demani llimosna ni tu ni ningú. Per part meva pots fer feina allà on vulguis. Únicament "record" que fas feina per una persona que voldria un contracte clarament desfavorable per l'Ajuntament. ¿Com justifiques tu que el representant del PSOE d'Alcúdia aspiri a un guany anual de 100 milions de pessetes per l'exploració de les platges (D.M. 4-III-87) i tu et conformis amb 16? ¿Per què, si en pocs anys tendran un nombre semblant de places hoteleres, hem de llogar Sa Coma per 4 milions i Cala Millor per 12? No em negaràs que, com a mínim, és sospitos. En aquest aspecte la diferència entre la teva opinió i la meva és ben clara: en el manifest que signàreu abans del ple, en dues ocasions deis que "no seria rentable per als concessionaris" (la "compra" de 9 regidors i la concessió per pocs anys). Jo preferesc mirar a veure si és rentable per al poble. Són punts de vista.

I quant a lo de les meves alternatives, vet-les-aquí:

* Esperar a que acabi el contracte actual.

* Concedir-les per 4 anys, els mateixos que dura una legislatura.

* Donar-les al qui en pagui més. Per a la platja de Cala Millor, preu per preu, si els hotelers estan contents amb el que hi ha actualment, per part meva no és necessari baratar-lo.

Aquesta és la postura del PSM i de la major part del poble i la que faig comptes defensar allà on faci falta.

En lo de la normalització lingüística és ver que la proposta la féreu el CDS i el PSOE, però el programa el va redactar el PSM. Voltros proposàreu fer-ho i noltros ho vàrem fer. ¿No és així? I gràcies a Déu que el redactàrem noltros que no sé que n'hagués sortit d'un programa de normalització del català elaborat per una persona que quan ha d'escriure una carta utilitza una altra llengua.

Per acabar dius que intent manipular la informació amb l'única intenció d'arrabassar-te vots i eliminar-te políticament. Vas completament equivocat, Ignasi. Seria un esforç del tot innecessari. Tu mateix te n'has cuidat d'eliminar-te políticament amb l'actuació que has duit. No has de menester cap sempenta de ningú. ¿Quina política socialista has fet? ¿On és el teu caire esquerà? Si d'ençà que estàs dins l'Ajuntament t'has aferrat al CDS i tot el que aquest partit diu és dogma de fe per a tu! Si tothom sap que votar-te a tu és igual que votar en Tomeu Carbó! No vulguis amagar les teves faltes i la teva incompetència acusant als altres, Ignasi, que estàs allà on estàs únicament per culpa teva.

Antoni Sansó
PSM-EN

AUTOESCOLA
CARDASSAR

major, 22

Sense que es pugui afirmar que els noms que segueixen siguin els definitius -alguns d'ells els anunciam amb caràcter provisional-, podria ésser ben bé que la vinent corporació està integrada per onze de les persones que relacionam a continuació.

Si no hi ha res de nou, el mes que ve ja us podrem oferir les llistes completes i definitives.

AP

Aliança Popular

Miquel Vaquer "Falera"
Tomàs Bauçà "Llavorim"

CDS

Centre Democràtic i Social

Bartomeu Pont "Carbó"
Bartomeu Mestre "Bovet"
Pere Umbert "de Son Vives"

PDP

Partit Demòcrata Popular

Miquel Servera "Parreta"
Bernat Rosselló "Polít"
Llorenç Cabrer "Rafeló"

UM

Unió Mallorquina

Joan Santandreu "Paler"
Miquel Mascaró "Coll"

UDI

Unió Democràtica Independent

Ramon Pont "d'es Forn"
Jaume Mesquida "d'es Rafal Sec"
Pere Jaume "Joi"

PSOE

Partit Socialista Obrer Espanyol

Mateu Puigròs "de Son Carrió"
Ignasi Humbert "Sabonera"

PSM

Partit Socialista de Mallorca

Antoni Sansó "Cuc"
Andreu Femenias "de Ses Toltes"

Els candidats esmentats, llevat d'en Tomàs Bauçà, en Bartomeu Mestre i en Pere Umbert ens han estat confirmats pels propis partits, encara que no es descarti que a darrera hora hi pugui haver alguna modificació.

Josep Cortès

"ES POU VELL"

Realment, avui, el Pou Vell no és res, un buc, un magatzem de l'Ajuntament. Res no recorda el seu passat, la seva senzillesa, la seva absència d'ostentació i orgull ni tampoc la seva importància vital en ésser el centre de comunicació, de xafardeig del poble quan les bugaderes empraven les seves piques o quan els homes hi abeuraven el bestiar entre xiulets i escomeses.

El seu valor, i àdhuc la seva presència, no és tangible, és un símbol de vida i de lluita.

La seva introducció en el món dels símbols personals es féu de manera inconscient, després de llegir, alguna vegada apassionadament, Flor de Card de Mn. Galmés. Sense adonar-nos passà d'ésser abeurador a ésser testimoni de vida, un ésser viu, per això, des del contexte del Club Card es rebutjà i plorà la seva mort.

Potser en el fons "sentíem" el perill, la por que representava la desaparició del Sant Llorenç rural, potser fou una arma, una excusa per plantar cara al poder autocràtic que alguns encara enyoren o pensen gaudir.

Potser quelcom d'això hi havia a l'inconscient de les diferents persones del Consell de Redacció quan decidírem batejar amb aquest nom la col·lecció de publicacions que ençata la revista Flor de Card.

La pretensió és, així mateix, ben molesta, car ni "dóna gran cosa més l'agre de la terra!" ni es disposa de mitjans per fer-ho d'altra manera.

Es tracta simplement d'oferir als possibles lectors recopilacions d'articles publicats a Flor de Card, deixant, això sí, les portes obertes a tot tipus d'investigació o altra feina que es pugui plasmar en un paper i que sigui de caràcter local o realitzat per autors llorencins.

A la impremta, i amb una subvenció del Consell Insular de Mallorca, ja hi és el número 1: "Sant Llorenç, ahir", que prest sortirà al carrer a nivell experimental.

"En cartera" hi ha un grapat de temes a l'espectativa de l'acceptació d'aquest primer volum... potser tindrem la sort de veure que editar llibres locals es converteixi en costum.

Hi jugam?

Guillem Pont

Els de primer
oferiren
un bon "poupurri"
de balls moderns.

Mariners,
com que bufa el vent,
cantem tots una cançoneta.

I el xarleston
dels anys vint.

El pàrvuls
parodiaren amb gràcia
una classe
d'"AEIOU".

No hi podia mancar
el "Dúo Dinámico"
dels anys seixanta.

"A la vora de la mar
hi ha una donzella
que brodava un mocador
blanc per la Reina.

UNA EXPERIÈNCIA EDUCATIVA

1982 - ELS TÈCNICS

El campament de l'any 1982 segueix una estructura ben típica:

- Programació seguint el model de Fernández/Sarramona/Tarín.
- Alternància de dies forts i fluixos.
- Activitat a l'entorn de centres d'interés -enguany coneixement d'altres cultures: Amèrica, el Pacífic, Mallorca, Orient i l'Àfrica, amb tots els tòpics que això pot comportar.
- El mateix horari que, aproximadament, hem anat repetint any rera any:
 - 8.00 -aixecar-se i exercici.
 - 8'45 -berenar i adesar roba i tendes.
 - 10.00 -activitats (jocs, manualitats...) segons el centre d'interés.
 - 11.30 -bany.
 - 13.30 -dinar i migdiada (descans, jocs de taula, lectures...).
 - 16.00 -activitats relacionades amb el centre d'interés.
 - 17.30 -berenar, fent un parèntesi/descans a les activitats.
 - 18.30 -neteja personal i preparació de les tendes.
 - 20.00 -sopar.
 - 21.30 -vetlada.
 - 22.30 -reflexió del dia que acaba de passar i silenci.
- Menús senzills, però posant esment en les calories i en les substàncies nutritives.
- I el treball dels monitors -de banda l'inherent a les activitats esmentades- previ, mig adormits, d'ambientació de la diada i posterior, ben cansats, de revisió i preparació de la diada següent on, si el cos ho permetia, es feia una rialla o es xafardejava una mica.

Vist així, en perspectiva, el campament del 82 és "normal" i no es destaca ni pels problemes, ni pels nervis, ni... direm que l'experiència és un grau i potser és ver, el contacte amb la realitat pot desradicalitzar les idees i humanitzar les actituds.

El títol de "els tècnics" l'aporten els monitors, alguns dels quals eren "vells monitors" i ja havien compartit diverses vegades el ma-

Els nins, poc a poc, es tornen homes.

teix cel estel·lat, i d'altres eren nous, però amb coneixement del "material" que tenien a les mans: tres mestres que just acabaven de sortir de la "fàbrica" amb força il·lusió, amb coneixement de múltiples tècniques i amb una actitud encomiable.

Així, difícilment un campament pot ésser difícil i/o problemàtic.

D'altra banda -i això no em cansaré de repetir-ho- disposarem d'un grup de pares abocat i amb fe que volien i podien compartir, amb nins i monitors, treball i gresca.

Aleshores, però, no sabíem que l'any 82 representaria l'adéu a un espai concret: aquell raconet de pins de Son Josep entre el sestador i la mar.

Era una mena de canostra on, any rera any, un grup de llorencins sentia, vivia intensament.

Uns caçadors furtius haurien de provocar un menyscapse en la llarga i dolça amabilitat d'amos i propietaris que farien sorgir una infranquejable barrera.

I, de rebot, l'any 82 també representaria l'adéu a una concepció de "l'espai ideal per a campaments".

La concepció d'espai per a campaments

Comparant l'espai que nosaltres usàrem amb el que usen altres grups, es pot parlar d'una certa singularitat en la concepció d'"espai ideal", potser marcada per les suc-

cessives experiències concretes: verjo a l'Hospitalet nou i Son Josep, humanitzat a Sa Barca Trencada i Son Serra i alternància i sense prèvia preparació a Menorca.

D'entrada, i potser condicionats per les dificultats del primer any a Cala Virgili i per la formació dels cursos de monitors en relació a la dinamització general, rebutjàrem la tècnica de muntar el campament de "qualsevol manera" o "així com poguem" -seguida per alguns grups d'escoltes i llobatons- car, reconeguent-hi molts d'aspectes de caire formatiu no permetia una estructuració d'activitats que es considerava idònia.

D'altra banda les experiències a Sa Barca Trencada primer i a Son Serra després -i també certes manies personals- ens feren defugir dels espais humanitzats -noves urbanitzacions i en platges amb turistes, opció seguida per la majoria de Clubs d'Esplai, si no empraven alguns casals de colònies-. La raó és simple, a vegades quan t'esforçaves per captar l'atenció dels infants, algun turista, fent-se el despistat, et passava pel bell mig del grup, o et feia una fotografia o mamballetes... xapant involuntàriament l'activitat. En el millor dels casos, a la platja, la por a molestar els altres cohibia la llibertat i la realització d'activitats.

La nostra opció, que cercàrem i tinguérem la sort de trobar, era -i és- la dels espais verjos, aïllats, sense interferències i espaiosos... malgrat això s'hagués de pagar

amb metres de distància de la mar.

D'aquesta manera, nins i monitors tenien plena llibertat de moviments, sense interferències externes ni limitacions imposades realment o subjectivament.

Per a mi, i des d'aquesta perspectiva, tant l'Hospitalet Nou-Cala Virgili com Son Josep-Cala Sequer són espais idonis on el nin no té altres condicionants que la natura, el joc i els altres companys.

En definitiva, un bany lúdic i compartit, en el si de la natura.

Els possibles problemes que aquests espais poden suportar -aigua potable, espais oberts i ombrejats...- es van solucionar a poc a poc, si hi ha desig i força de braços.

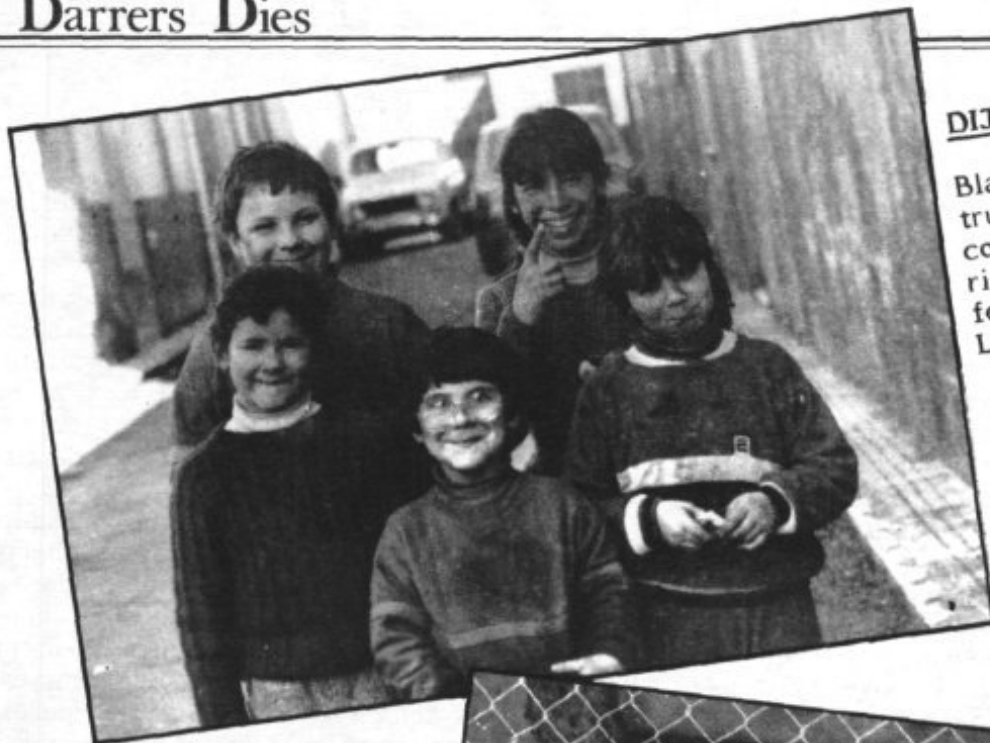
En el nostre cas, el desig i l'engrescament l'aportaven els educadors i les suggerències, la força i les solucions les compartien pares, monitors i altra gent que, sortosament, considerà els campaments com a cosa seva.

Guillem Pont

*Vells monitors...
i nova saba*

DIJOUS JARDER

Blavet,
trull,
corregudes,
rialles i enrabiades,
festa!
L'endemà, a rentar!

RUETA

Imaginació,
color,
participació,
espera a que acabi el futbol,
desfilada,
curiositat,
música militar,
orquestra,
ball,
il.lusió,
joia.

RUA

Al vespre hi hagué un
poc de decepció,
ja que molta gent va comparèixer
disfressada a la ximbombada
pensant que hi hauria rua.
L'àstima.

XIMBOMBADA

Foguerons,
llonganissa i butifarró,
vi,
ximbombada,
tres grups:
Card en Festa,
Escola Card,
extern,
intent de concurs,

cançons de picat,
cançons tradicionals,
alegria,
picardia i rialles,
botella de suc,
festa!
Molts d'anys!

CONCURS DE FRESSES

S'Estel,
s'Olímpic,
animació,
trull i rialles,
originalitat.

Josep Cortès

HISTÒRIA DE SANT LLORENÇ Els romans

per Onofre Jaume

El senat romà féu declaració de la invasió de les Balears l'any 123 ans de Jesucrist, i Quintus Cecilius Metelus, cònsol, empenyé la conquesta de Mallorca. Els mallorquins, que amb la sola bassetja havien desfet les naus dels cartaginesos, no pogueren desfer els nombrosos vaixells dels romans, els quals, previsors, havien revestit de cuir de bístia els francs de les seves naus, esdevenint-se invulnerables per a les armes dels mallorquins. La superioritat de les armes romanes inutilitzaren els tirs ceters de les seves bassetges, els mallorquins foren vençuts i Mallorca fou feta colònia romana.

El vencedor, ja en plena possessió i domini de l'illa, fundà dos poblats importants: Palmària i Pollentia. Titus Livius al·ludeix a dues poblacions més, els noms de les quals ens han arribat a nosaltres escrits de diferent manera: Sinium i Cunici, que segurament es refereixen a Sineu i Conies.

Per lo relatat es desprèn que en temps de la dominació romana hi havia d'haver una ciutat a dos quilòmetres del poble actual de Sant Llorenç, que tenia en aquell temps el nom de Cunici, o, segons Plinius, Cunium, i aquesta ciutat havia d'esser bastant extensa, puix per les troballes de l'època romana abarcava des de Conies fins a Son Peretó. La part del nord-oest d'aquest poblat fou passada a sang i foc pels vàndals l'any 421. No podem pensar per quin motiu fou presservada de l'incendi vandàlic la part sud-est d'aquest poblat, puix tenim vestigis de cristianisme en la possessió de Son Peretó, fins al punt d'haver tret de les entranyes de la terra la gran Basílica. L'opinió general, pel que es refereix a aquesta basílica, és que ans d'esser dedicada al culte cristià fou el palau d'una família romana, ja que sota els mosaics es troba el paviment romà que no respon a la construcció basilical. En la tarda d'octubre de 1912 es va descobrir la làpida de Baleria. Per la gran distinció d'aquesta sepultura i per l'inscripció "Baleria fidelis" havia d'esser una matrona romana molt distingida i molt bona cristiana que hagués convertit, en el s. IV, el seu palau en una església de nostre Déu.

Els vàndals varen prendre foc a aquesta part de la ciutat i per tant la basílica havia d'esser anterior a aquesta data. Pels vestigis de tantes èpoques trobats su-ran de la

basílica, aquesta perdurà més avant del s. V, per una làpida funerària que es va trobar en l'exterior de la basílica, i aquesta data del 454, i, per tant, més tard que la devastació vandàlica.

Per tot lo dit es desprèn que la basílica i, per tant, el gran poblat de Son Peretó, fou respectat per l'incendi dels vàndals, i que aquesta part de la ciutat perdurà més envant del 421, puix en l'any 454 -o, segons el P. Fita, el 493-, encara s'enterraven els cossos dels fidels cristians que morien en la pau del Senyor.

El cristianisme

Llegim en uns apunts de Mn. Salvador Galmés dels quals vàrem prendre nota l'any 1952 que "En el comienzo de la era cristiana debían llegar a nuestras costas orientales, las más próximas a Roma, los primeros predicadores del Evangelio en Mallorca, quienes atraídos por la popularización del lugar, establecieron aquí su centro de acción. Son indicios vehementes de esta hipótesis:

- 1.- La tradición oral viva de haber tenido nuestro pueblo la primera pila bautismal de Mallorca, y
- 2.- La existencia de dos basílicas cristianas (sólo se conoce en toda la isla, la de Sta. María del Camí), de las que hay abundantes vestigios en Son Peretó i la Calarotja, aquella aún dentro de nuestro eclesiástico a dos qmts. de la villa, y ésta en territorio que hasta 1887 fué nuestro, si bien hoy pertenece a la feligresía de Porto Cristo. La de Son Peretó debió ser muy importante y probablemente la Sede Episcopal Mallorquina, pues en ella tenía su sepulcro un "presbítero de la Iglesia Romana", nombre que se daba a los que con el tiempo se llamaron cardenales".

(Continuarà)

QUIN POBLE VOLEM?

S'ha dit i repetit moltes vegades que Sant Llorenç és un Ajuntament ric, que té una zona costera de les millors de Mallorca i que, per tant, els llorencins gaudeixen d'un nivell de vida dels més elevats. Amb aquest argument pretenen, sovint, apagar les veus dels qui aspiren a una major inversió al nucli urbà del poble i confonen -no sé si deliberadament- la riquesa particular amb la riquesa del municipi.

Un poble ric no és el qui té ciutadans rics, sinó el que posseeix uns serveis comunitaris adequats. I Sant Llorenç, desgraciadament, no és d'aquests. Són molts els pobles de l'interior de l'illa que tenen una infraestructura més bona que la nostra, encara que el seu pressupost sigui considerablement inferior. I nosaltres no tenim perquè haver de patir unes deficiències que ningú ja no pateix. Per això volem:

Solucionar definitivament el problema de **les aigües**: les brutes, les netes i les inundacions. No podem quedar darrera en un aspecte sanitari i econòmic tan important.

Places verdes, amb arbres, plantes i bancs on la gent pugui seure a l'ombra a l'estiu i al sol a l'hivern, i on els cotxes no destorbin. Davant la futura Unitat Sanitària, darrera el Pou Vell, per exemple, n'hi podria haver una que de segur estaria ben concorreguda.

Un **parc infantil** espaiós i un **poliesportiu**, que els més petits també tenen dret a disposar d'un lloc per anar a jugar.

Unes **Normes Subsidiàries**, perquè la gent que vulgui construir una casa o un hotel sàpiga com i on ho ha de fer. Que és vergonyós que siguem l'únic municipi turístic de Mallorca que encara no en té.

Una **Casa de Cultura**, viva i oberta a totes les iniciatives culturals i artístiques dels llorencins, amb tallers, sala d'exposicions i conferències, biblioteca, sales de reunions i assaigs, etc. Que l'Ajuntament agafi la iniciativa cultural del poble, cosa que, dissortadament, no ha tengut mai.

Aquest és el poble que volem, i treballarem per aconseguir-lo.

Antoni Sansó

PARTICIPACIÓ

A mesura que es van atracant les eleccions, els ciutadans es veuen més motivats i és quan és més susceptible de despertar la seva vocació per al servei públic. La intenció d'aquestes retxes és ajudar una mica a crear l'ambient propici perquè això succeeixi.

El Comitè del C.D.S a Sant Llorenç vol fer una crida a aquest despertar ciutadà, per tal que acudeixi al màxim a omplir aquelles possibilitats que el joc democràtic li brinda.

Són moltes les queixes que formula: "Que si l'Ajuntament no compleix", "que no fa res", "que ho podria fer millor"... I tenen tota la raó, per tant és hora de desincomodar-nos un poc i acudir a donar la cara atracant-nos a l'Ajuntament, que si un s'integra almanco sap que no s'ha perdut per culpa seva. Apart, naturalment, que amb la seva aportació haurà enriquit les idees del demés.

El C.D.S. et brinda una participació directa mitjançant la seva formació política, que no t'has de guiar per la desil·lusió ni tampoc per un slogan beneït. Tothom va a lo seu i si no proves de tirar envant amb les teves idees ningú no ho farà per tu.

El Comitè Local del C.D.S.

JOIERIA FEMENIAS

LLISTES DE NOCES
OBJECTES DE REGAL

Carrer del Rector Pasqual, 8 * T. 569072

PREMI ALZINA

El dia 7 de març, en el transcurs del sopar que a tal fi organitzen cada any, el G.O.B. va fer entrega del diploma acreditatiu del Premi Alzina 1986 al regidor llorenç Antoni Sansó, en reconeixement de la seva tasca per la preservació de Sa Punta de n'Amer.

Dins aquest mateix tema, tenim notícies de que el G.O.B. està fent una campanya d'afiliació al poble per tal de constituir una agrupació local. Els interessats es poden dirigir al mateix Antoni Sansó.

ASSASSINAT

La matinada del 8 de març fou assassinat a ganivetades, en el seu lloc de feina, el vigilant de nit de l'hotel Said, Antonio Rodríguez Jaume.

Fetes les oportunes investigacions per part de la Guàrdia Civil, la setmana vinent es va procedir a la detenció de dos al.lots de 13 i 15 anys que residien en "Es Pinaret". Els presumptes homicides, que s'havien traslladat de Ciutat a Cala Millor en un cotxe robat, havien sortit el divendres amb permís i sembla que entraren a l'hotel amb la intenció de robar.

La víctima era un guàrdia civil retirat que feia sis anys que treballava a l'hotel.

GUILLEM GALMÉS

Tal dia com avui, 20 de març, va morir a Villacarlos, Menorca, el qui dona nom a l'escola del poble, el mestre Guillem Galmés "Conier".

TEATRE

El dia 26 de febrer un grup d'alumnes dels cursos superiors de l'escola representaren una obra de teatre al cinema de la vila. L'obra es va presentar al concurs "El teatre a l'escola" que havia convocat el Consell Insular de Mallorca.

Cal destacar el poc interès que va despertar entre els pares, ja que el pati de butaques estava gairebé buit.

TELEFÒNICA

El dia 5 de març ens va arribar un escrit de la Telefònica en el qual se'ns anunciava que la companyia havia adquirit dos solars al carrer Nou, en el cap-de-cantó amb el carrer del Xaragall, per tal d'instal·lar-hi una nova central.

L'edifici estarà equipat amb 256 noves línies de la més moderna tecnologia, i s'espera que entrin en funcionament el darrer trimestre de l'any que ve.

EXPROPIACIÓ

A mitjan mes passat es desplaçaren a la vila alguns representants de la Conselleria d'Obres Públiques del Govern Balear per tal de signar les escriptures d'expropiació forçosa dels terrenys afectats per la modificació de la carretera d'Artá.

Els implicats no podien amagar la seva satisfacció ja que els pagaran més doblers dels que feien comptes.

TROBADA DE BANDES

El dia 2 de març i a instàncies del Consell Insular de Mallorca es varen reunir a la seva seu els directors de totes les bandes de l'illa.

L'objectiu era donar les primeres passes de cara a la creació d'una Federació de Bandes de Música de Mallorca, a més de triar la data de la VII Trobada, que serà el vinent 24 de maig d'enguany.

DIA DEL MEDI AMBIENT

La setmana compresa entre el 16 i el 22 del mes passat els al.lots de l'escola varen efectuar diverses sembrades d'arbres amb motiu de la celebració del "Dia del Medi Ambient".

Els més petits ho feren vora la cotxeria municipal i els grans, juntament amb els pares interessats, anaren a sembrar-los al puig d'Alpara, aprofitant per fer una excursió conjunta.

ART

Dins el mes d'abril, i gràcies a una iniciativa de la Generalitat de Catalunya, es traslladarà a Barcelona l'exposició "Paisatges, ara i aquí" que es va poder visitar al Col·legi d'Arquitectes durant les darreres festes de Nadal.

Com és sabut, en aquesta exposició hi participa el llorençí Guillem Nadal "Gorrió".

Demografia

NAIXAMENTS

En Guillem Nadal Caldentey neix a Sant Llorenç el dia 28 de febrer i és fill d'en Guillem i na Maria Lourdes. Salut!

En Jordi Morey Riera, fill d'en Joan i na Francisca, neix a Sant Llorenç el dia 7 de març. Enhorabona!

NOCES

El dia 23 de febrer fan l'esclafit n'Antoni Genovart Espinosa i n'Aina Maria Llodrà Sureda. Enhorabona.

En Miquel Antich Nicolau i na Catalina Montero Estarellas es casen a Sant Llorenç dia primer de març. Salut!

Dia 14 de març i a Sant Llorenç es casen n'Antoni Sansó Fullana i na Maria Fullana Puigròs. Enhorabona!

DEFUNCIONS

Mor a Son Carrió dia 11 de març na Catalina Febrer Brunet. Era viuda i tenia 79 anys. Al Cel sia.

Maria Galmés

CURSET DE PREMSA

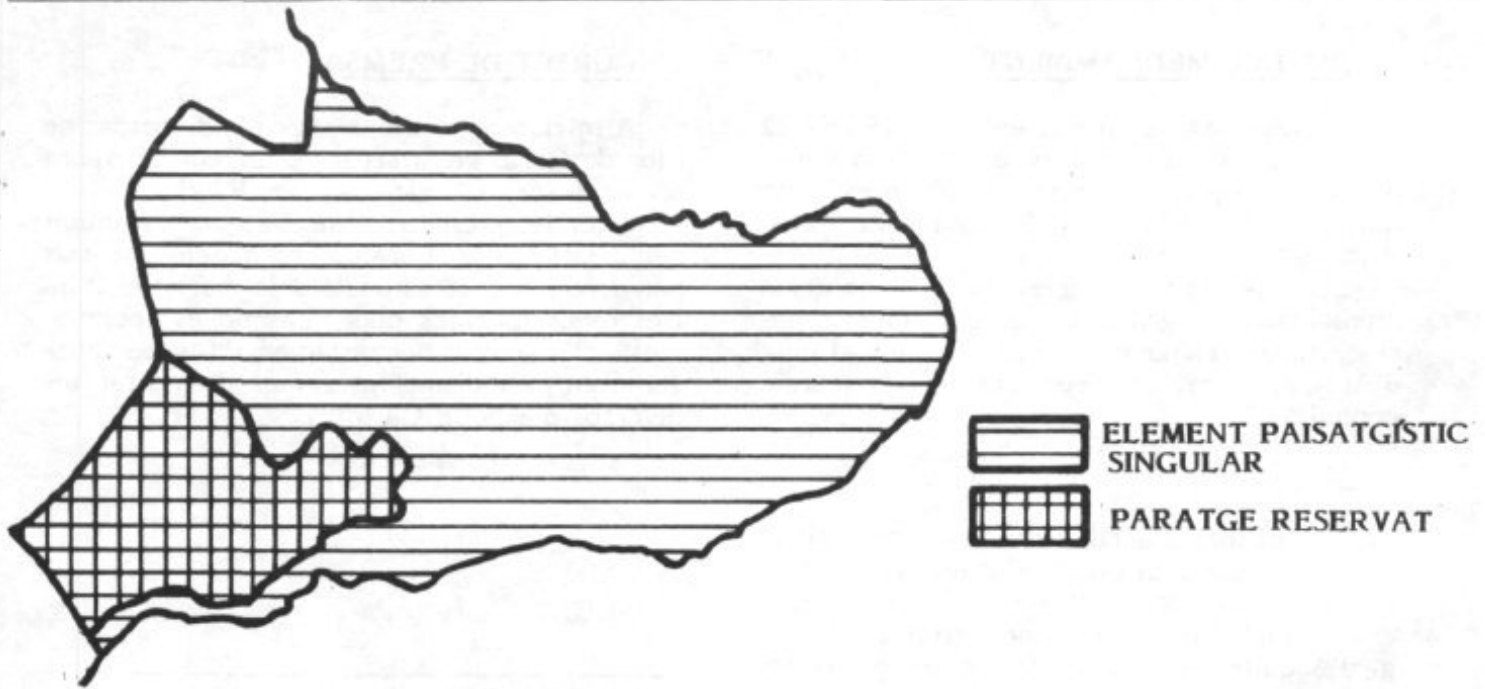
A mitjan mes de març el director de Flor de Card va assistir a un curset sobre premsa escrita organitzat per RTVE.

El cicle, preparat gairebé expressament per a la Premsa Forana, va esser impartit per diversos professionals dels diaris de l'illa i es tocaren temes com "Les noves tecnologies", "Disseny i maquetació", "L'especialització en periodisme"... a més de visitar els diversos diaris de Ciutat.

Josep Cortès

EL TEMPS				ESTACIÓ DE CA'N XESC	
				Mes FEBRER	
Dia	litres	fenòmen atmosfèric	vent dominant	Temperatures màximes	
1				Dies	graus
2		☰			22
3	1'7	●	O	Temperatures mínimes	
4	1'0	●	NE	Dies	graus
5	0'9	●	NE	20	1'5
6				21	-1
7				Velocitats màximes del vent	
8				Dies	Qmts/hora
9		☰		12	80
10				15	80
11	14'8	●	GO	Fenòmen atmosfèric	
12	28'3		NE	Pluja	●
13				Neu	✱
14				Calabruix	△
15	10	△	O-N	Tempestat	⌊
16	4'8	●		Boira	☰
17				Rosada	⤴
18	26'5	△	N-NE	Gelada	⌋
19	0'5	●	NE	Petita nevada	☒
20	0'7	⌋	NE		
21	3'2	⌋	SO		
22	2'4	●			
23	0'2	●			
24					
25	20'5	●			
26					
27					
28					
29					
30					
31					
124'5					

Durant es mes de febrer, continuant sa tònica d'es gener, ha plogut durant 53 hores un total de 124 litres. Ha fet vent de 80 qmts/h que ha tomat arbres i n'ha esvellat sense xorrac. Ha fet que es torrent de Ses Planes arribàs aigo clara a Sant Llorenç durant més d'un mes i mig, cosa que ja estava a sa història. I també hem tengut dues gelades de primera categoria, a ses foranes d'es poble. Sé ben cert que dia 21 arribarem an es 4º baix zero.

El pla especial de protecció de Sa Punta de n'Amer elaborat per la conselleria d'Obres Públiques i Ordenació del Territori manté una superfície de gairebé un milió sis-cents mil metres quadrats com element paisatgístic singular i altres quatre-cents mil com a paratge reservat. A la zona singular -la major part de Sa Punta- queda prohibit qualsevol tipus de construcció i sols es podran adobar o rehabilitar les edificacions objecte de conservació, mentres que la resta de les construccions queda fora d'ordenació. El paratge reservat es qualifica com a "sòl no urbanitzable" i zonificat com a àrea agrícola i ramadera, que comprèn el sòl destinat actualment a cultiu. La totalitat del sòl objecte del pla especial de protecció queda qualificat com no urbanitzable i gran part del sòl ordenat -més d'un milió i mig de metres quadrats- queden classificats com element paisatgístic singular. Aquesta zona comprèn, a més del pinar, savinar, les àrees de dunes, el litoral i els bocins de garriga i sòl residual cultivable, la torre del segle XVII i la possessió de Sa Coma.

Amparada en la qualificació d'element paisatgístic singular, en aquests terrenys no es podrà fer cap tipus de construcció ni instal·lacions.

El pla especial prohibeix igualment l'accés, estacionament a la zona amb vehicles de tracció mecànica i la pràctica d'esports. La circulació d'animals es restringirà als camins existents, a la vegada que queda expressament prohibida l'apertura de nous camins.

El pla expressa la seva voluntat de conservar i fomentar les masses arbòrees i la

neteja del bosc. Els espais buits es repoblaran amb les espècies autòctones.

L'explotació de la fusta estarà orientada amb criteris conservacionistes abans que amb intencions de lucre, i totes les àrees de vegetació natural incloses en aquest espai protegit seran declarades com a garriga protectora. Queda terminantment prohibida la instal·lació de cartells, valles i qualsevol altre classe d'elements publicitaris, així com l'estesa d'electricitat o telèfon. No es tolerarà cap moviment de terres que comporti la més mínima modificació morfològica del terreny.

Dins de l'apartat de normes d'ambient i estètica, el pla de protecció prohibeix l'apertura d'explotacions de cantoneres a cel obert i la formació de desmuntaments o terraplens que desfigurin sensiblement la topografia del lloc. Tampoc no es permetran tals d'arbres, excepte en els casos que es disposi de les respectives autoritzacions.

Segons aquest projecte de protecció, elaborat pel doctor enginyer Agustí Bru, qualsevol zona boscosa inclosa en l'àrea de protecció de Sa Punta de n'Amer que resultàs afectada per incendis, tant fortuits com provocats, haurà d'esser forçosament repoblada, amb la finalitat de restituir les característiques anteriors a l'incendi.

Les despeses de reposició, protecció i manteniment de l'espai protegit es distribuïxen en dos apartats, l'un per a la neteja i acondicionament i l'altre per a la conservació i vigilància. El pressupost de la primera fase puja a gairebé vint-i-dos milions de pessetes i serà destinat a la neteja de la zona, repoblament forestal, tancament del pe-

rimetre de l'espai a protegir i col·locació d'obstacles per a l'entrada de vehicles.

Aquesta primera partida, segons la memòria del projecte, haurà d'esser gestionada per l'Ajuntament de Sant Llorenç, amb la participació dels propietaris, del Consell Insular de Mallorca i del Govern Autònom. La segona partida, de sis milions tres-centes mil pessetes, seria igualment gestionada per l'Ajuntament llorençí, amb aportacions del Consell Insular i el Govern, i es destinaria com a pressupost anual de neteja i vigilància, a càrrec d'un guardabosc.

Si bé la població de dret que volta la zona de Sa Punta és escassa, es calcula que són més de quinze mil les persones que acudeixen als seus voltants durant l'estiu.

(Extracte d'un article publicat al Diari de Mallorca de dia 27 de febrer i signat per Antoni Rosselló).

REMEMBRANÇA D'UNA ÀNIMA NO FALSABLE

A l'amic Miquel Roca

El roquissar gentil m'embauma feel servent de les meves enyorances. Cridaner s'imposa als esquitxos d'un Posseidó altra vegada ofegat per la ira. Una gavina, capgirada damunt les roques, d'esma davant la mar, humilment juga amb son plomatge, un plomatge las, amb massa gestes a les seves espatles. La molsa i el salobre esbrellen, com un calze que hom beu sense anguniejar, les arrissades temples de la roca.

El roquissar, Posseidó, aquella gavina i el verdet salobrós perduraran encara per a delit de mortals, morts i altres éssers que ara clamen per esser engendrats; les meves enyorances, les meves mentides, amb crueltat o amb tendressa, indefenses, tal volta siguin recollides en sengles tractats de monistes ensopits per tanta dualitat.

Jaume Galmés

UNIÓ MALLORQUINA

El Comité local d'Unió Mallorca de Sant Llorenç, a la seva reunió del 12 de març de 1987 ha pres, entre d'altres, els següents acords:

1.- Ratificar i recolzar de forma unànime la decisió de la Comissió d'Urbanisme de l'Ajuntament de Sant Llorenç d'oposar-se a la construcció d'una platja artificial i d'un bar al lloc denominat "Ses Planeres", a S'Illot.

2.- D'altra banda, denunciar la construcció a una zona verda de tres balnearis d'uns 70 metres quadrats cada un a la platja de Sa Coma. El promotor d'aquestes construccions no té, en el dia d'aquesta data, la necessària llicència municipal, encara que les obres es troben en una fase molt avançada.

Aquest Comité considera que no hi ha cap motiu raonable que pugui justificar la no immediata paralització de les obres dels tres referits balnearis.

3.- Aquest Comité no està d'acord amb

cap dels punts que va comentar don Andreu Galmés a la passada revista.

El Comité Local d'Unió Mallorca

A L'OMBRA DEL PALAU DE SINEU

per Gabriel Cañellas

Dia primer de març tengué lloc, per quarta vegada, la celebració commemorativa de l'aprovació del "Estatut d'Autonomia de Balears". Aquesta vegada, hem volgut que la festa tengués lloc a la Part Forana, al mateix cor de Mallorca, a Sineu.

El fet de triar Sineu com a lloc per a una celebració que hauria d'esser entranyable per a tots els illencs, no ha obeït a la casualitat, sinó que ha estat la conseqüència d'una voluntat integradora a la qual afegirem una forta càrrega de simbolisme.

Sineu, vila la primera, és considerada, en efecte, com la capital d'aquesta Part Forana mallorquina que congria tants de sentiments, que amaga tantes necessitats insatisfetes i que guarda les arrels preuades de la més autèntica tradició mallorquina. A l'ombra amorosida del Palau del rei Sanç, ens aplegarem per recordar, tots junts, que des de fa quatre anys gaudim de l'atribució d'autogovernar-nos. Un dret que no se regala, sinó que l'hem de conquerir dia a dia, minut a minut.

L'autonomia, quan és desitjada pels intel·lectuals, cantada pels poetes, exigida pels ciutadans, agafa una forta sentor d'emotivitat. Llavors és quan pugem onades de calfrets pel sol fet d'anomenar les institucions. Però no ha estat aquest el nostre cas, i seria per demés voler enganyar-nos a nosaltres mateixos atribuint a la gent mallorquina la possessió d'un sentiment autonomista reivindicatiu.

El nostre camí, evidentment, ha estat un altre, i el fet de reconèixer-ho, no té perquè implicar l'assumpció de cap complex d'inferioritat. A Balears estam ara mateix capficats dins un procés d'identificació del poble amb el fet autònom que anirà augmentant a mesura que les institucions pròpies i el poble vagin coneixent-se i identificant-se. I el nostre poble, la nostra gent, ja comença a saber que l'autonomia ens aporta la possibilitat i la capacitat de pensar per nosaltres mateixos.

Pens que a mesura que les institucions autòniques vagin desplegant les seves possibilitats, anirà produint-se l'ansiada identificació del poble amb l'autonomia. En aquest sentit, aquests quatre anys han estat, a parer meu, molt profitosos, encara que no sien, ni d'un bon tros, suficients per a coronar el procés. Així com han anat passant, s'han anat enfortint les institucions nostrades: el Parlament, el Govern Balear i els distints Consells Insulars s'han anat fent més presents dins la vida quotidiana de les illes.

És clar, però, que la nostra autonomia no serà completa fins que hàgim assumit la totalitat de les competències que l'Estatut contempla. I no seria sincer si es crigués que l'assumpció d'aquestes competències ha estat una tasca planera i sense dificultats. La veritat és que mos ha costat i mos està costant molt arrabassar les competències al govern central. Però la nostra fita està posada molt enfora, cercant assolir el major número possible de competències que mos permetin esser, de veritat, un poble auto-governat.

A l'hora il·lusionada d'aquesta quarta fita d'allò que voldria que fos un llarg camí, com a President del primer Govern Balear, me'n sent orgullós i satisfet, perquè tenc la certesa d'haver treballat molt per millorar el nivell i la qualitat de la vida dels ciutadans d'aquestes illes. La nostra ha estat una tasca tenaç i perseverant que s'ha realitzada amb la discreció de qui pensa que qualsevol feina governamental i administrativa és, per ella mateixa, feixuga i de vegades torbadora pel ciutadà. Fidels a la nostra ideologia lliberal-conservadora, hem procurat en tot moment no ofegar la lliure iniciativa, masella d'activitat creadora, dels mallorquins, menorquins, eivissencs i formenterencs. Només hem volgut arribar allà on sabíem que ells no ho podien fer.

Però les obres d'un govern, de qualsevol govern són fugisseres i allò que roman és la societat que els dona suport. Per això he estat en tot moment conscient que la nostra tasca era doble, ja que havíem de construir el nucli institucional de l'autonomia al temps que la governàvem. Per això les dificultats han estat, també, dobles, per bé que en cap moment m'hagi sentit enfonsat pel seu pes. Saber que treballava en la construcció del país balear, bella realitat que ara ja comença a brostar com un fruit d'esperança, m'enfortia el cor i em donava conhort per tirar endavant.

Resta, és clar, un llarg camí. Venim tots junts d'una il·lusió conjunta que entre tots hem de fer possible. Una il·lusió que vosaltres, premsa petitona de més enllà de Ciutat, heu assumit des de fa temps, carregant-vos un feix que per ventura no havia d'esser només per a vosaltres. Per això, en aquesta mica de returada en ocasió del quart aniversari d'aquell punt de partida, he volgut compartir amb vosaltres un moment de la meua pròpia reflexió. Més envant, ens esperen nous camins per ventura farcits de dificultats. Però tenim la voluntat de resseguir la camada tots junts.

I ARA, A MÉS...

PIZZERIA

AMB UN AUTÈNTIC FORN DE LLENYA!

Carrer d'en Sureda, 1 * Tel. 570624
PORT DE MANACOR

Al.lleluia! Sa Comissió d'Urbanisme s'ha fet ecologista! El Bon Jesús mos ha escoltat! Al.lleluia!

A sa darrera reunió que feren, alguns d'es qui havien votat a favor de s'urbanització de Sa Punta de n'Amer i de sa construcció de s'esclatasang que hi ha entre S'Illot i Sa Coma, ara s'oposen a sa platja artificial perquè volen protegir es paisatge.

Llàstima que no els pegàs sa brusca fa dos anys, quan sa Xefatura de Costes els va donar un mes per dir sa seva, que podria ser ben bé que avui, amb sos papers ben estirats i un Orde Ministerial dins sa butxaca, s'assumpto sigui més mal d'aturar de lo que se fan comptes.

¿I això no podria ser un intent desesperat de recuperar imatge, ara que s'atraquen ses eleccions?

Sa mateixa Comissió d'Urbanisme, a S'Ultima Hora de dia 10, diu que "la opinió pública está claramente en contra del proyecto y el Ayuntamiento no puede desoir unas voces que expresan el sentimiento general de la población". ¿I que no trobau que també convendria que la s'escoltàs, a s'opinió pública, en lo de sa concessió de ses platges per vint anys o en lo de ses torrentades? A lo millor és que són sords d'una orella...

Esperem...

Que en Tomeu Carbó vegi complit es seu antic desig de ser batle;

Que en Miquel Falera no pateixi ses conseqüències de sa desmembració de sa Coalició Popular i aconseguixi un bon resultat;

Que en Miquel Parreta compti amb so recolzament d'es poble per implantar sa Democràcia Cristiana a Sant Llorenç;

Que en Joan Paler obtengui uns resultats almanco tan bons com es que va obtenir es seu partit a ses altres eleccions;

Que en Ramon d'es Forn arribi a fer sa llista i es lliberals passin a formar part de s'Ajuntament;

Que n'Antoni Cuc vegi augmentat es nombre de regidors nacionalistes, senyal de que sa seva actuació és d'es gust de sa gent;

Que n'Ignasi aconseguixi mantenir viu es seu partit dins es poble.

(Tatxau lo que no vos interressi).

Estic desmoralitzat. Jo que em pensava que tenia un caràcter decidit i una voluntat de ferro, ara he hagut de tocar amb so nas que sa més petita temptació em feia rompre una decisió presa amb tota fermesa.

M'havia proposat de tot cor fer sa Corema de no xerrar de s'Ajuntament i no he estat capaç d'aguantar ni fins an es primer diumenge!

En es meu descàrrec, però, heu de convenir que amb lo de sa concessió de ses platges, lo de don Andreu, lo d'es xiringuitos, lo d'en Ramon i lo de sa platja artificial m'ho havien posat molt difícil, no ho trobau?

O es polítics no toquen amb sos peus en terra o mos volen fer creure que la Mare de Déu és Joana.

Ell si tots treien es que fan comptes treure en lloc d'onze regidors n'hauríem de sofrir dues dotzenes! No sé si ho resistiríem!

De totes maneres es vells ja deien que "un cantar sol fer s'ase i s'alitre fa es traginer", i en aquest cas es traginers som es que els hem de votar.

Per tal de preparar una campanya de lo més marxosa, en Tomeu Carbó se n'ha anat en el Brasil a contractar una comparsa de mulates d'aquelles que remenen ses anques a ritme de samba.

Si ara es regionalistes ballaven boleros, es nacionalistes organitzaven un recital de cançó, es conservadors duen majorettes i es demòcrata-cristians feien una processó sa moguda electoral llorencina podria esser massa!

Premsa Forana

NUREDDUNA, ALTRE COP

Fa uns mesos demanava una reivindicació per a l'obra de Costa i Llobera musicada pel pare Massana, de la qual és protagonista aquella sacerdotessa de la Mallorca prehistòrica, màrtir per amor.

Avui hi torn perquè el poètic nom de l'estimada de Melesigeni serveix de títol a un programa de ràdio. Curiosament, un programa de Música. Un dels pocs que es fan a aquesta illa dedicats a la Música clàssica.

L'espai en qüestió s'inicià el passat desembre a través de les ones illenques de la R.N.E. de la mà -i veu- de Pere Estelrich, al qual -també curiosament- esmentava en l'anterior referència a Nuredduna com a director d'una posada en escena de l'obra.

Aquest nou programa ha procurat, ja des del primer moment, posar-nos en contacte a través de referències concretes i directes amb la realitat del nostre fet musical: personatges, compositors i manifestacions han anat ocupant els escassos vint-i-cinc minuts de què hom disposa (*).

Crec que la idea és realment bona. És ben necessari un acostament d'aquest tipus: un programa d'aquí sobre la Música d'aquí. Enhorabones mil. Però no basta. Demanaria un parell de coses: més temps i més espais. A l'emissora que ja ho té en marxa li suggeriria que ampliàs la durada; amb més temps la tasca encara seria més profitosa. A les demés emissores les pregaria que tenguessin un poc d'esment de l'aspecte musical, no de l'anomenada "música comercial" que d'aquesta ja se'n cuiden, sinó de l'altra, ja m'enteneu. Si hi ha un element que pugui fer una bona feina en aquest aspecte és, precisament, el radiofònic.

Interessa elevar el grau de coneixement de les persones. Interessa conrar el bon gust i el sentiment estètic. Interessa conèixer els valors musicals autòctons. I la ràdio pot ser un bon sistema.

Faig vots perquè Nuredduna sigui una primera pedra.

Biel Massot i Muntaner
Pòrtol, febrer de 1987

(*) El podem sentir cada diumenge a partir de les 15'05 sintonitzant Ràdio 1 de R.N.E. (ona mitja).

L'Escola

UN DIA A SES SITGES

Vàrem partir a les nou. Quan arribàrem nos sortiren a camí un parell de mestres. Després mos presentàrem i férem un joc.

El primer taller va esser pastar el pa. Ara vos contaré tot allò que hi havia dins la ribella: farina, llevat i llevadura i un pitxer d'aigua tèbia.

L'altre taller era estudiar les muntanyes que enrevoltaven Ses Sitges i l'horitzó, que és la ratlla que junta les muntanyes amb el cel. Les muntanyes que sé el seu nom són: Puig de Ses Fites, Poca Farina, Sa Font, Callicant, Es Telègrafo i Es Tresor.

Després vàrem visitar la casa per dedins i encenguérem foc al forn.

Aviat va esser hora de dinar.

Quan acabàrem de dinar férem un altre taller i ja mos n'anàrem cap a Sant Llorenç. Mos va agradar molt!

Toni Cabrer
2on. d'EGB

Nota

El Consell Escolar del col·legi públic Guillem Galmés comunica als interessats que el plaç de matrícula per al vinent curs restarà obert fins al dia 11 d'abril.

Els dimecres i els divendres, de 12 a 13 del matí, a la secretaria de l'escola hi haurà els encarregats.

Estan obligats a matricular-se:

- * Els nascuts els anys 1981 i 1983, malda-ment enguany ja vagin a escola a Sant Llorenç.
- * Els qui actualment cursin els estudis a una altra localitat i l'any que ve pretenguin venir a Sant Llorenç.

En haver començat el curs, segons un recent Orde Ministerial, no s'admetran alumnes nous.

"SOM", el primer disc de "Calabruix"

"Calabruix" és un duet de Manacor que es va formar fa, més o manco, cinc anys, si bé fins a l'estiu passat no es va dedicar professionalment a la música.

Integren "Calabruix" Francesc Cortès, que va tocar en formacions folk al llarg dels anys 70 i Tomeu Matamalas, que prové del sector de la música pop, havent tocat en diversos grups, el més conegut dels quals va esser "Amigos", que gravaren per Hispavox un L.P. de temes mallorquins i 4 senzills en castellà, allà pels anys 70.

Aquest disc "SOM" està gravat a Ciutat, concretament als estudis "Digitals" de Toni Fernández, i és una producció independent feta pels mateixos components de "Calabruix" i distribuïda pel segell "Blau", també de Ciutat.

El disc consta d'onze temes inèdits (Música i lletra) i dos poemes musicats: "Escola Graduada" de Blai Bonet i "Senzillament silenci", de Miquel Mestre Genovart.

Les cançons tracten diverses temàtiques: amor, desamor, ironia, desencant, nacionalisme, ecologia, etc. amb un element acústic comú que les inclou dins el que s'està anomenant el nou moviment de cantautors

illencs. Moviment que integren gent com Toni Morlà, Tomeu Penya, Jaume Sureda, Andreu Galmés... si bé els arrenjaments que han fet "Calabruix" a les seves cançons fugen bastant dels esquemes emprats pels cantautors assenyalats abans.

"SOM" és un disc complex amb un so notable i amb unes harmonies vocals molt treballades. El panorama acústic que sona al llarg de tot el disc està sovint reforçat per elements elèctrics aportats per la guitarra sintetitzada de Josep Alba i el baix de Xavier Oliver, integrants del conjunt "Los 5 del Este", que apareixen als crèdits del disc juntament amb Salvador Massanet i Miquel Brunet als sintetitzadors i Josep Ros al piano clàssic. I un ordinador substitueix la bateria amb notable encert.

En resum podem dir que es tracta d'un treball ben fet i amb prou elements per "exportar" a Catalunya.

Desitjam un bon futur a "Calabruix" i que aquest disc "SOM" entri amb bon peu dins el panorama musical en llengua catalana.

CONCERT

Organitzat per l'Associació de Jubilats i amb la Rectoria de gom en gom, el dia 29 de març en Pere Fiol i na Judith Borràs, ambdós de 22 anys, ens oferiren un concert de guitarra clàssica i flauta travessera que va entusiasmar els assistents.

Els concertistes, que ja havien pres part, entre d'altres, a la campanya de "Joves Intèrprets" que va organitzar el Govern Balear, interpretaren obres de Giuliani, Weiss i Ibert.

Una encertada iniciativa que s'hauria de repetir més sovint.

Josep Cortès

La present col.laboració desenvoluparà el mateix tema que les dels dos mesos vinents. En total n'hi haurà tres dedicades al "Dret al suïcidi", el dret que les persones tenen a disposar lliurement de la seva vida, que al cap i a la fi és l'única propietat real de què disposem.

El suïcidi existeix, és una realitat innegable. Des de l'escolar per haver de presentar males notes als seus pares, al soldat que es dispara la seva arma, a l'aturat que no suporta la seva situació mentre veu que dia a dia es va degradant la seva existència, al vell que, abans de veure minvades les seves facultats físiques i mentals prefereix desaparèixer dignament, al que se sent abandonat o totsol i no vol suportar més la realitat d'una societat que abandona els que ja no són aprofitables per al procés productiu.

L'eutanàsia (del grec "bona mort") és la mort deliberada d'un ésser per estalviar-li sofriments, particularment els produïts per una malaltia incurable, segons el diccionari.

L'eutanàsia voluntària consisteix en alliberar-se dels sofriments, siguin de la naturalesa que siguin, per un mateix, sense que ningú més sigui censor o ajudant en la decisió i realització de l'acte final. En resum, l'eutanàsia voluntària és el dret al suïcidi, a morir dignament.

Davant el procés destructiu imperant en el món actual, tolerat i acceptat per tots, sembla lògic que s'emprí el mateix tractament en la decisió d'autodestruir-se, abans de deixar-se destruir, o de no néixer abans de mal viure.

La societat no garanteix el dret a una vida plena, digna, segura, lliure i feliç. Així que llevar-se la vida sense sofriments inútils és un dret que tenim totes les persones, essent els únics propietaris de la nostra vida. Més terrible és que hi hagi qui disposa de la vida aliena, la dels altres. Si de veritat som propietaris d'alguna cosa, aquesta és, únicament, la nostra vida. Res més.

Així i tot no ens agrada la mort, ni tampoc la destrucció de la vida. És preferible saber que els joves s'estimen, que els presoners fugen, que augmenta el nombre de desertors, que els estudiants qüestionen el tipus d'ensenyament que reben, que el nombre de creents disminueix, que no s'accepten disciplines absurdes que fermen l'expressió lliure de la vida, en definitiva, que aquesta, la vida, es manifesta i es rebel·la.

És curiós com a la nostra pretesa societat civilitzada el tema de la mort és tabú, tapat sempre amb un vel, ocult a primera

vista. Es parla d'ella, solament, en termes de medicina o psiquiatria.

En el món grec i llatí la mort era quelcom tangible, real, emparentat amb la vida i amb la que, en un determinat moment, es podia salvar l'honor, la dignitat, davant una derrota moral o material.

La religió cristiana ha pretès sempre apropiat-se de les vides alienes, convertint en pecat als que lliure i voluntàriament deixaven aquesta vall de llàgrimes. Fins i tot avui es nega la cerimònia o l'enterrament en els cementiris als qui pretenen eludir els destins de Déu.

Malgrat tot qui més qui manco té una assegurança de vida que els "garanteix la mort". Les cases mortuòries són modernes, completes i eficients en el seu negoci i es permeten, fins i tot, el luxe de felicitar-nos cada any desitjant-nos una llarga vida, i els cementiris nets i tan cuidats que dona gust passejar-s'hi.

Jose Mª Cerezo

Moviment d'objectors de Consciència

Església

BALANÇ ECONÒMIC DE 1986

Entrades

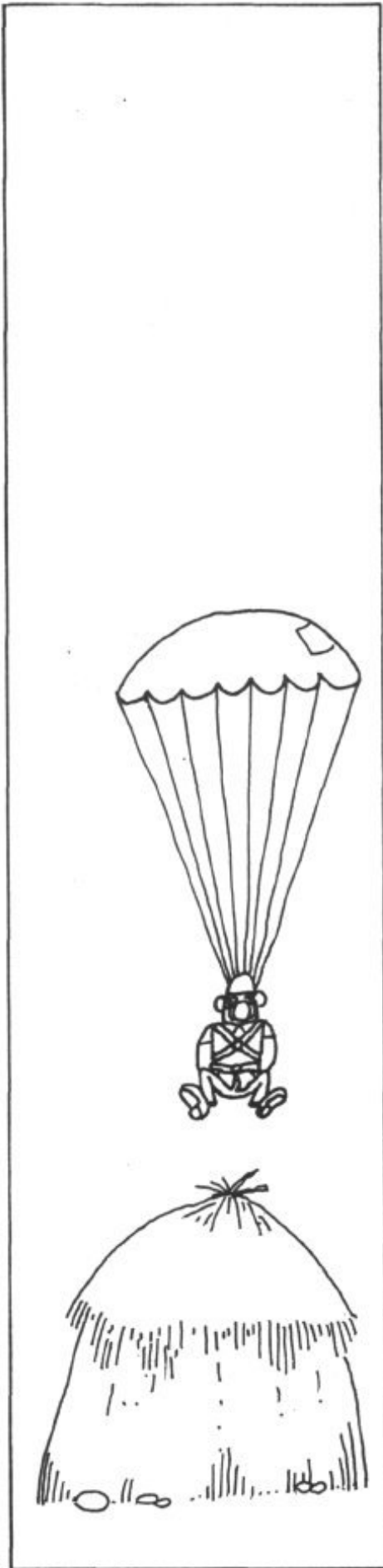
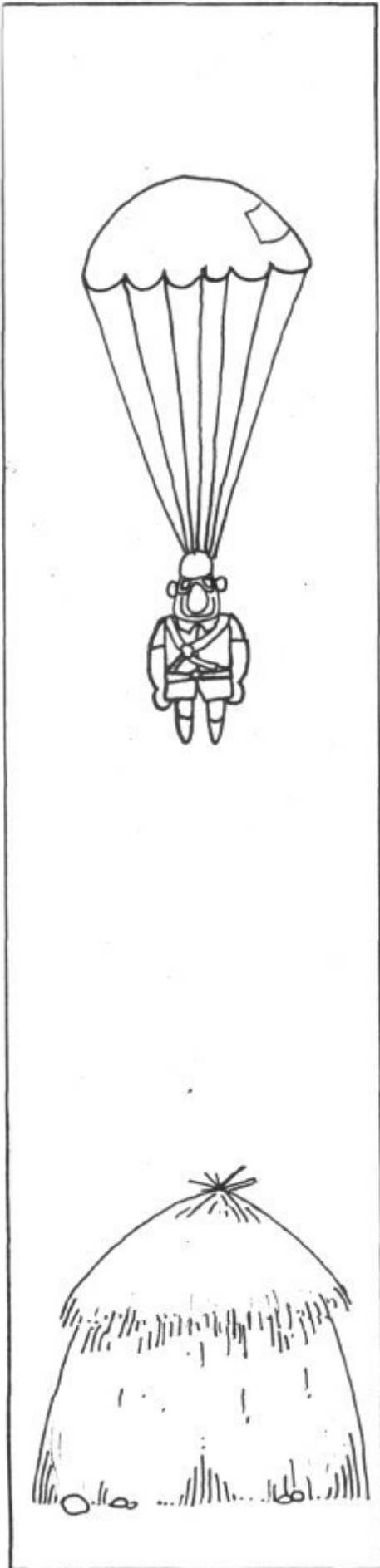
Noces	13.000
Funerals	66.100
Bacines ordinàries	497.908
Donatius diversos	52.893
Caixonets	410.014
Altres entrades	263.851
Total entrades	1.303.766

Sortides

Compres	66.183
Despeses de personal	308.000
Despeses de conservació	111.248
Compres varies	168.000
Despeses de funcionament	174.600
Activitats pastorals	204.487
Altres despeses	156.924
Total sortides	1.192.442

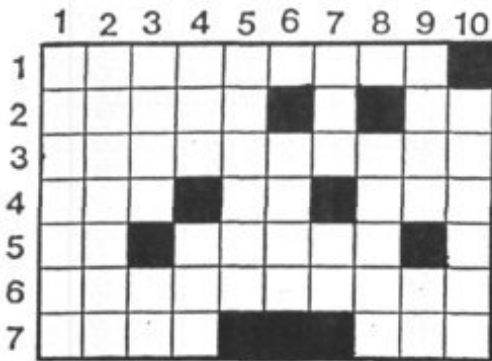
Col·lectes extraordinàries

Per la Fam	68.300
Pel Seminari	25.300
Per Càritas	25.300
Per Mallorca Missionera	17.275
Per Càritas (Corpus)	71.217
Pel Domund	76.080
Per l'Església Diocesana	29.983
Per Càritas (Nadal)	90.948
Total	404.403

L'ARTISTE 87

MOTS ENCREUATS

HORIZONTALS.- 1.-Coronament d'un sobirà. 2.-Punta acerada de la rella de l'arada i d'altres instruments. Símbol de l'oxigen. Al rev. símbol del crom. 3.-Herba de les puces. 4.-Altar. Terminació verbal. Branca tallada de l'arbre. 5.-Pronom. Sentir odi contra algú o alguna cosa. Símbol del fòsfor. 6.-Pertanyent o relatiu als noms propis. 7.-Imperfecció que disminueix el valor d'una cosa. Planta liliàcia d'olor molt forta i desagradable.

VERTICALS.- 1.-Casa grans vella o ruïnosa. 2.-Petit instrument de vent de terra cuita, de forma ovoide. 3.-Darrera. Metall groc. 4.-Ventet suau. Arbre muntanyenc semblant a l'om. 5.-Salsa feta de nous. 6.-Nom de lletra. Individus pertanyents a la raça que parlava la llengua de què són prolongaments les llengües anomenades indoeuropees. 7.-Bata amb mànigues. Al rev. símbol del tantal. 8.-Símbol del iode. Ovella que es muny en l'orri. 9.-Adorna. Símbol del clor. 10.-En camps.

gaments les llengües anomenades indoeuropees. 7.-Bata amb mànigues. Al rev. símbol del tantal. 8.-Símbol del iode. Ovella que es muny en l'orri. 9.-Adorna. Símbol del clor. 10.-En camps.

SOPA DE LLETRES

X I M P A N Z E A I
 E A I U B C E B C N
 R O C E D A B C A A
 A H J A N Z R D T D
 T G I E L I A E X E
 A I L L X T L F A S
 J A O K R I H G L P
 B P M L N K J O O A
 A F A R I G M Q T S
 O P N S C R O P R T
 O C E L O T X I S E
 R A T I G F V B D H
 U I F G T D H J K Z

Maria Galmés

CLÍNICA VETERINÀRIA

Hernán Cortés, 3
MANACOR
T. 554265

Burgues, s.n.
FELANITX
T. 581579

ENDEVINALLA

Dins aquesta sopa de lletres hi trobareu els noms de deu mamífers.

Una cosa que no és cosa, negra com un corb, i en tocar-ho fa es mort.

FUGA DE VOCALS

Q _ N T _ S _ R _ S _ M _ L _ N _ R _
 D ' _ S _ M _ L _ D _ S _ R _ L _
 T _ F _ R _ N _ N _ D _ V _ N T _ L _
 D _ L _ F L _ R _ D _ L _ R _ L L _ .

SOLUCIONS

Fuga de vocals

Quan tu seràs molinera
 d'es Molí de Sa Real,
 te faran un davantal
 de la flor de la roella.

Endevinalla

Es un escarbat.

Mots encreuats

CORONA C I O
 ACERO O R C
 SARAGATA ONA
 ARA AR RAM
 LI ODIA R P
 ONOMASTICA
 TARA

Sopa de lletres

X I M P A N Z E
 A F A R I G
 C R O P
 O C E L O T
 T O L A X T A V A C
 A B R A N A
 R A N A
 T E L A
 A I L L
 A O
 B P
 A F A R I G
 C R O P
 O C E L O T

CARDASSAR 2, SANTA PONÇA 1

Després de tres derrotes consecutives, el calendari ens endossava ni més ni manco aquest encontre amb el primer classificat. Aquesta vegada -i això és un fet prou significatiu- el Cardassar disputaria aquest partit lluny de qualsevol cohibició o complex. De la primera part, bastant tranquil·la per cert, destacar el lleuger domini dels jugadors locals que, encara que esporàdicament, aconseguiren arribar a les aproximacions de l'altra porteria (cassos de Soler i Nicolau). Emperò, una falta indirecta assenyalada molt prop de l'àrea local, seria llançada de forma molt ràpida i la defensa, mig descol·locada, mig embullada, deixava rematar sense cap oposició al davant visitant: 0-1.

Després vendria una ocasió de Barceló però el porter, molt segur en les pilotes altes, la desbarataria sense complicacions. Un altre fet remarcable d'aquest primer temps serien els molts off-sides que cometrien els davanters del Santa Ponça. A la reanudació, temps hi hauria per oblidar el gol encaixat, ja que la primera jugada del Cardassar resultaria esser un atac trenat i trempat ja des del seu propi camp que acabaria en un superbi xut de Barceló el qual, pegant en un defensa, descol·locaria el porter i (atenció: arriba una polèmica) un defensa la treuria de davall el travesser (entrà o no entrà) amb Nicolau i el porter visitant com a testimonis.

Botella dins el camp.

Quan mancaven 20 minuts per a la fi del partit, els locals serien sancionats amb una pena màxima, que en Vives aturaria perfectament. Posteriorment els llorencins aconseguiren empatar mercès a l'habilitat de Mateu Rosselló: 1-1, i, minuts més tard, Barceló, amb la porteria buida, feia el gol de la victòria.

Targeta groga per al delegat local...

ARTÀ 2, CARDASSAR 2

Valuós positiu que permet a l'equip llorencí sortir dels llocs d'abaix. Moltes targetes, poc futbol i molts de gols: 1-0, Gayà; 1-1, Nicolau; 2-1, Nadal; 2-2 Nicolau (p).

FELANITX 2, CARDASSAR 0

S'enfrontaven aquesta vegada un equip situat a la part tranquil·la de la taula i un ex-tercera que ho té realment difícil. Camp a rebossar. Defensa visitant contundent i expeditiva.

Ocasions:

Minut 15, internada de Nicolau per l'esquer-

ra que centra molt bé sobre Barceló, que si no marca fou per la gosadia del porter visitant, que es jugaria materialment la seva pell llançant-se als seus peus. Al cap d'uns minuts, emperò, es recobriria de l'impacte. Minut 30, Expulsió del "10" visitant per agressió a Jordi Soler (en concret, un cop als ronyons que encara ningú no s'explica). Minut 40, tímida oportunitat per part felanitxera en posició molt dubtosa: desbarataria la defensa. En resum, primera part bastant dolenta, amb més ciris i coses que no futbol.

Minut 55, remat en planxa de Montserrat Rosselló que surt fora per molt poc.

Minut 75, xut de Mondéjar que surt tocant el travesser (el gol ja es cantava).

Minut 76, gol de Nieto.

Minut 83, triangle Barceló-Nieto-Montserrat que surt fora.

Minut 84, gol de Montserrat a la sortida d'un córner. Però quin gol que no es desferà, enviant des del punt de penalt un cap que es colaria com un coet.

Minut 87, semblava que Mondéjar veuria recompensats els seus esforços però un defensor local "in extremis", el priva d'aquest plaer.

Un partit que, de saber-ho, hagués bastat anar-hi el darrer quart d'hora.

A hores d'entregar aquesta crònica mancava encara per disputar l'encontre amb el Pollença, camp d'on esperem es pugui desferar del negatiu que té en aquests moments.

Jaume Galmés

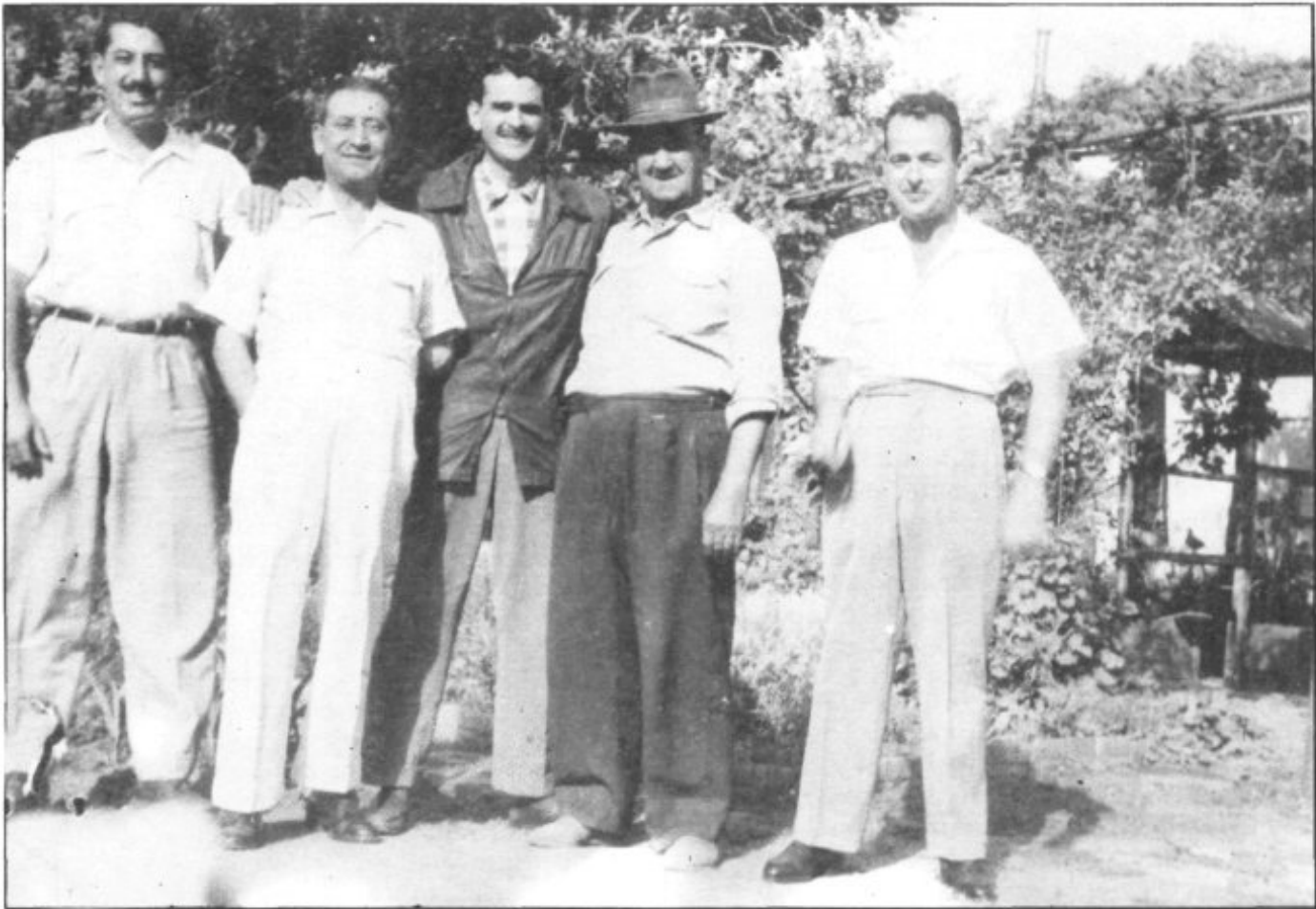
- * MATERIAL FOTOGRAFIC
- * ARTICLES DE LABORATORI
- * FOTOGRAFIES DE MARGALIDA MOREY

S'ESTUDI

General Mola, 11-E
(Baix de's Cos)

Tel. 55 40 78

MANACOR

LLORENCINS A "BONESAIRES"

Finals de la dècada dels 50.

Un grup de llorencins es troben i immortalitzen el moment. D'esquerra a dreta: un gendre de l'amo en Gabriel "Bovet", ell mateix, en Joan "Garrit", n'Onofre "Salomó" i en Josep "Moliner".

I la fotografia podria no tenir més transcendència si no se situés a un lloc concret: Morón, ciutat que s'inclou dins el Gran Buenos Aires.

De fet, en Joan era viatger i en Josep viu a Mendoza.

La llunyana Argentina, així com també Xile, Veneçuela, Cuba... foren terres obertes i hospitalàries per al Sant Llorenç d'ahir. És una constant històrica, quan la població augmenta més que no els llocs de feina, llavors han d'anar a cercar el pa a altres indrets. De la mateixa manera quan el Poder no accepta altres doctrines que la pròpia, hi ha gent que ha de fugir per no morir o patir.

Al llarg del primer terç del segle XX molts de mallorquins emigren, sobretot obrers qualificats i gent de la part forana,

ja sigui a fora o a Ciutat.

Pels anys 30 hi ha una reactivació de l'economia mallorquina i l'emigració disminueix, però torna a augmentar els anys 45-50 com a conseqüència de la primera obertura del règim a l'exterior.

No hi ha poble que no conegui el significat de l'expressió "anar a fer les amèriques" fins que a partir de 1960 i degut al turisme es dona el procés invers, Mallorca serà terra promesa, d'immigració.

¿Quina enyorança, quins sentiments devien-deuen amarar, adesiara, el cor dels llorencins a terres llunyanes?

Distància, adaptació de la persona a les noves circumstàncies i lligams familiars arriben a rompre les arrels, llavors s'és un més del milió i mig d'estrangers que viuen a la cinquena ciutat del món, un Buenos Aires que agombola, vora l'estuari dels rius de la Plata i Colorado, uns vuit milions d'habitants, que representa el 34% dels argentins. Una ciutat que, en part, deu la seva grandesa als emigrants.

Guillem Pont